
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

יחסים זוגיים: תאוריה, מחקר ופרקטיקה - 3147

תאריך עדכון אחרון 22-08-2018

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: עבודה סוציאלית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): אסנת זמיר

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: osnat.zamir@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס:

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

מה מנבא קשרים זוגיים מוצלחים? כיצד יחסים טראומטיים בילדות מעצבים את היחסים הזוגיים בבגרות, מדוע אנשים נוטים לחזור על דפוסי יחסים אלימים? והאם ניתן להמנע מהדפוס החזרתי? כיצד לחצים יומיומיים ולחצים טראומטיים משפיעים על הדינאמיקה בין בני הזוג? מהי תקשורת זוגית הרסנית, מהם השלכותיה לאלימות זוגית ולגירושים? כיצד לזהות תקשורת שלילית בחדר הטיפולי ואיזו התערבות אפקטיבית בבניית תקשורת בונה?

הקורס יעסוק בשאלות אלו ואחרות תוך הצגה מעמיקה של תאוריות מאסכולות שונות: תיאוריות פסיכודינאמיות, תיאורית התקשרות ותאוריות קוגניטיביות התנהגותיות מעולם הפסיכולוגיה החברתית והמשפחתית. במהלך הקורס יוצגו מחקרים קלאסיים ומחקרים עכשוויים פורצי דרך בתחום של יחסים זוגיים. בנוסף, יושם דגש על הישום הפרקטי בעבודה עם מטופלים תוך מתן דוגמאות באמצעות ניתוח תיאורי מקרה.

הקורס יעניק הבנה מעמיקה לגבי תהליכים תוך זוגיים ולגבי הגורמים המסבירים תהליכים אלו כולל גורמים אינטרא-פסיכיים, משפחתיים, וסביבתיים. הקורס מתאים למי שעובד ושואף לעבוד עם משפחות, זוגות ואינדיבידואלים מבוגרים או עם ילדים והוריהם.

מטרות הקורס:

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. הקניית ידע על תיאוריות, מחקר וטיפול בתחום של יחסים זוגיים
2. הקניית היכולת להמשיג תהליכים זוגיים ידי שימוש במושגי המפתח על יחסים זוגיים על פי גישות פסיכודינמיות, התנהגותיות, קוגניטיביות ומערכתיות.
3. הבנת ההשפעות ההדדיות בין זוגות ומערכות חוץ זוגיות כמו המשפחה, המשפחה המורחבת ומערכות אקולוגיות.
4. לצבור ידע על תיאוריות מרכזיות ומחקרים פורצי דרך אשר מהווים בסיס לגישות הטיפול השונות בזוגות.
5. להכיר ולזהות דפוסי התנהגויות, תהליכים מבניים ובין-דוריים, ואמונות יסוד אשר מאפיינים בני זוג והבנה כיצד תאוריות שונות מסבירים דפוסים אלו.
6. רכישת ידע על גישות התיאורטיות אשר עומדות בבסיס טיפולים זוגיים.
7. יכולת להערכה ביקורתית של התוקף של תיאוריות ושל היעילות של התערבויות קליניות באמצעות ראיות אמפיריות
8. לפתח את היכולת ליישם מושגים, תיאוריות ועקרונות קליניים שנלמדו בכיתה במקרים קליניים.

דרישות נוכחות (%) :

80% משיעורי בקורס

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

הקדמה - מהם יחסים זוגיים וכיצד חוקרים יחסים זוגיים
המודל הפסיכודינמי:
המאפיינים של גישות פסיכודינמיות להבנת מערכות יחסים זוגית
מושגי יסוד בתיאוריית יחסי אובייקט
יחסי אובייקט ביחסים זוגיים בבגרות
הטיפול הפסיכודינמי בזוגות
תיאוריית ההתקשרות: תיאוריה ומחקר על יחסים זוגיים
תיאוריית ההתקשרות: טיפול ממוקד רגשות
קורבנות חוזרת ביחסים זוגיים אלימים: תיאוריה, מחקר ומניעה
גישות התנהגותיות והמערכת הזוגית:
מאפייני הגישה ההתנהגותית בהערכת יחסים זוגיים
תקשורת זוגית: מחקר ואבחון דפוסי תקשורת זוגיים
עקרונות הטיפול ההתנהגותי בזוגות
ייחוסים וקוגניציה ביחסים זוגיים
לחץ והמערכת הזוגית:
תיאוריות על לחץ והמערכת המשפחתית
העברת רגשות והעברת לחץ בין בני משפחה
לחצים טראומטיים וטראומטיזציה משנית
טיפול זוגי בפוסט טראומה

חומר חובה לקריאה:

- Cascardi, M. (2016). From violence in the home to physical dating violence victimization: the mediating role of psychological distress in a prospective study of female adolescents. *Journal of youth and adolescence, 45*, 777-792
- Dekel, R., & Monson, C. M. (2010). Military-related post-traumatic stress disorder and family relations: Current knowledge and future directions. *Aggression and Violent Behavior, 15* (4), 303-309.
- Fincham, F. D., & Beach, S. R. (2010). Marriage in the new millennium: A decade in review. *Journal of Marriage and Family, 72*, 630-649.
- Gottman, J. M., & Notarius, C. I. (2000). Decade review: Observing marital interaction. *Journal of Marriage and Family, 62*, 927-947.
- Gurman, A. S. (Ed.). (2008). *Clinical handbook of couple therapy*. Forth edition. New York: Guilford Publications
- Karney, B. R., & Bradbury, T. N. (2000). Attributions in marriage: State or trait? A growth curve analysis. *Journal of personality and social psychology, 78*, 295- 309.
- Lavner, J. A., Karney, B. R., & Bradbury, T. N. (2016). Does Couples' Communication Predict Marital Satisfaction, or Does Marital Satisfaction Predict Communication? *Journal of Marriage and Family, 78*, 680-694.
- Lavee, Y. (2013). Stress processes in families and couples. In G. W. Peterson & K. R. Bush (Eds.), *Handbook of marriage and the family*, 3rd edition (pp. 159-176). New

York, NY: Springer.

- Lavee, Y., & Ben-Ari, A. (2007). Relationship of dyadic closeness with work-related stress: a daily diary study. *Journal of Marriage and Family*, 69, 1021-1035.
- Makinen, J. A., & Johnson, S. M. (2006). Resolving attachment injuries in couples using emotionally focused therapy: Steps toward forgiveness and reconciliation. *Journal of consulting and clinical psychology*, 74(6), 1055-1078.
- Monson, C. M., Fredman, S. J., & Adair, K. C. (2008). Cognitive-Behavioral Conjoint Therapy for Posttraumatic Stress Disorder: Application to Operation Enduring and Iraqi Freedom Veterans. *Journal of clinical Psychology*, 64, 958-971
- Neff, L. A., & Karney, B. R. (2007). Stress crossover in newlywed marriage: A longitudinal and dyadic perspective. *Journal of Marriage and Family*, 69, 594-607.
- Roisman, G. I., Padrón, E., Sroufe, L. A., & Egeland, B. (2002). Earned-secure attachment status in retrospect and prospect. *Child Development*, 73, 1204-1219.
- Willi, J. (1984). The Concept of Collusion: A Combined Systemic-Psychodynamic Approach to Marital Therapy. *Family process*, 23, 177-185.
- Zamir, O., & Lavee, Y. (2014). Psychological mindedness as a protective factor against revictimization in intimate relationships. *Journal of clinical psychology*, 70, 847-859.

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 100 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

יתכנו שינויים ברשימת הקריאה.